ABD PAZARINA GÜMRÜK VERGİSİZ GİRİŞ YOLLARI

ULUSLARARASI TİCARET HUKUKU UZMANI AVUKAT ŞULE ÖKTENAY AKYÜZ, ABD PAZARINA GÜMRÜK VERGİSİZ GİRİŞ İMKÂNI TANIYAN GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİSTEMİ PROGRAMI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNE KADAR UZATILDIĞINA DİKKAT ÇEKİYOR. AVUKAT AKYÜZ, **GSP UYGULAMASINDAN YARARLANAN VE ARALARINDA TÜRKİYE'NİN DE BULUNDUĞU ÜLKELERİN** İHRACATÇILARININ GSP KAPSAMINDAKİ ÜRÜNLER KONUSUNDA DAHA ÇOK BİLGİ SAHİBİ OLMALARIYLA BİRÇOK ÜRÜNDE ABD'YE TİCARET YAPMANIN MÜMKÜN OLACAĞINI BELİRTİYOR.

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Programı'nın (Generalized System of Preferences Program/GSP) yeniden yürürlüğe girmesiyle birlikte, bazı Türk ürünlerinin gümrük vergisi olmadan ABD'ye ihracatının önü tekrar açıldı.

ABD Başkanı Barack Obama, 29 Haziran 2015 günü, GSP programını 31 Aralık 2017 tarihine dek uzatan yasayı imzaladı. GSP Programı 31 Temmuz 2013 tarihinde sona ermişti. Program geriye dönük olarak yenilendi. 31 Temmuz 2013 ile programın uzatıldığı 29 Temmuz 2015 tarihleri arasında gümrük vergisi ödeyen ithalatçılar, ABD Gümrük Bakanlığı'ndan (US Customs and Border Protection) yaptıkları ödemeleri geri alabilecekler.

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (yani Generalized System of Preferences/GSP) gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde ekonomik gelişmeyi sağlamaya yardımcı olmak amacıyla bazı ürünlerde ABD pazarına gümrük vergisi ödenmeden giriş imkânı veren bir program. GSP sayesinde, Türkiye'nin de dâhil olduğu 122 ülkede üretilen yaklaşık 5 bin farklı kalem ürün, ABD pazarına gümrük vergilerinden muaf olarak giriş yapabilmekte. Vergi avantajı her üründe farklı oranda olup, bazı ürünler için %15'lere varabiliyor.

Türkiye'nin bu program kapsamında ABD'ye ihracatı 2013 yılında ilk altı ay için 742 milyon dolar, programın uzatılmadığı

son altı ayla birlikte toplam 2013 yılı için 1 milyar 215 milyon 588 bin dolar olmuştur. Türkiye, programın uzatılmadığı ve sona erdiği 2013 yılında GSP programından en çok yaralanan 5'inci ülke olmuştur.

ABD PAZARINA GÜMRÜK VERGİSİZ GİREBİLECEK ÜRÜNLER

GSP programına göre ABD pazarına gümrük vergisiz girebilecek ürünlere, http://dataweb.usitc.gov/ internet adresinden ulaşılabilir. Bu sayfadan Amerikan gümrük tarife numarasını (HTSUS numarası) girmek suretiyle Türkiye'nin spesifik bir üründe GSP programından yararlanıp yararlanmadığına bakılabilir.

Programa hâlihazırda GSP kapsamında olmayan yeni ürünlerin katılabilmesi mümkün. ABD Ticaret Temsilciliği, her yıl Amerikan gümrük tarife cetvelini incelemeye alarak değişiklikler yapmakta ve Amerikan resmi gazetesinde yayımlanan belli tarihlerde yeni ürün başvurularını kabul etmekte. Bu değerlendirme prosedürü bir yıl kadar sürmekte olup, başvuru yapılan ürünün GSP Programı kapsamına alınmasına karar verilecek olursa tüm GSP ülkeleri de bu imkândan yararlanıyor.

GÜMRÜK VERGİSİNDEN MUAF OLMAK İÇİN İHRACATÇILARIN DİKKAT ETMESİ GEREKEN NOKTALAR

ABD'ye gerçekleştirecekleri ihracatta GSP'den faydalanmak yani gümrük vergisinden muaf olmaları için ihracatçılarımızın aşağıda belirtilen noktalara dikkat etmeleri gerekiyor.

- Ürünün GSP kapsamında olması, bir diğer deyişle, ABD Gümrük Tarife Cetveli'ndeki ürün kalemiyle ilgili satırda "A" ya da "A*" ibaresinin yer alması gerekiyor.
- Ürünün Türkiye'de üretilmiş veya yetiştirilmiş olması ya da üründe yerli katkı payının %35'ten yüksek olması gerekiyor.
- Ürünün Türkiye'den doğrudan ithal edilmesi ya da üçüncü bir ülkeden geçmek kaydıyla ABD'ye gelecekse mühürlü bir konteyner içinde ABD'ye ulaşması gerekiyor.
- İthalatçı tarafından doldurulacak olan Gümrük Beyannamesinde (7501 No'lu giriş formu), ürünün GSP'den faydalandığını göstermek için "A" harfinin girilmesi şart.

2012 ve2013 verilerine göre, ABD'nin GSP kapsamında Türkiye'den yaptığı ithalatta başlıca kalemler altın mücevherat, bakır tel, doğal taşlar, şekerleme, ateşli silahlar, meyve suları olmuştur. GSP kapsamındaki diğer ürünler konusunda daha çok bilgilendirme yapıldığı takdirde, başka ürünlerde de ABD'ye ihracat yapmak mümkün olabilir.

AÇIKLAMA:

Bu makalenin yazarı Avukat Şule Öktenay Akyüz, New York ve Washington Barosu üyesi olup Washington'da Arent Fox adlı hukuk firmasında Uluslararası Ticaret Hukuku Uzmanlığı yapmaktadır. Konu hakkında sorularınız için Şule Öktenay Akyüz'ün e- mail adresi: sule.akyuz@arentfox.com